

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/70/2022
Identifikačné číslo spisu:	7220010683
Dátum vydania rozhodnutia:	15.05.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Patrik Príbelský
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:7220010683.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a sudcov JUDr. Emila Klemaniča a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí konanom 15. mája 2024 v trestnej veci obvineného N. B. pre zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a), ods. 4 písm. b), písm. f) Trestného zákona, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 8To/87/2020, z 23. novembra 2020 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného N. B. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Košice II, sp. zn. 1T/37/2020, zo 16. septembra 2020, bol obvinený N. B. uznaný za vinného zo spáchania zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a), ods. 4 písm. b), písm. f) Trestného zákona účinného v čase spáchania činu s poukazom na § 138 písm. f), § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona s poukazom na § 127 ods. 3 Trestného zákona, ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe, že:

v W. na ul. O. U. XXX/X dňa 9.11.2018 v čase okolo 8.30 hod., po zazvonení a vystupujúc ako pracovník Bytového podniku mesta Košice vstúpil do jednoizbového bytu Š. T. na X. poschodí, ktorému na chodbe bytu oznámil, že mu prišiel vrátiť preplatok za plyn, avšak potrebuje vydať z celej bankovky, na čo Š. T. šiel do obývacej izby a keď zo skrinky vybral kožený obal formátu A4, v ktorom mal uložené písomnosti, vkladnú knižku U., a. s., a hotovosť vo výške 4 000,- EUR, obvinený sa ku nemu zozadu naklonil a z ruky mu tento obal vytrhol a z bytu ušiel, čím takto poškodenému Š. T., nar. X.X.XXXX, trvale bytom ul. O. U. XXX/X, XXX XX W., spôsobil škodu vo výške 4 000,- EUR.

Za to bol N. B.C. uložený podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona účinného v čase spáchania činu s prihliadnutím na § 37 písm. h), § 38 ods. 5, § 41 ods. 2, § 42 ods. 1 Trestného zákona súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov a 6 (šesť) mesiacov nepodmienečne; pričom na výkon trestu odňatia slobody bol podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia. Okresný súd podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výrok o treste v trestnom rozkaze Okresného súdu Humenné, sp. zn. 3T/147/2018, z 27. decembra 2018, právoplatnom 18. októbra 2019, ktorým bol obvinený uznaným za vinného zo zločinu

porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 3 Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 3 rokov s probačným dohľadom ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, stratili podklad. Napokon podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku obvineného zaviazal na náhradu škody poškodenému Š. T., nar. X. T. XXXX v V., trvale bytom O. U. XXX/X, W. vo výške 4 000,- EUR.

Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd rozhodujúci na podklade odvolania obvineného N. B. uznesením, sp. zn. 8To/87/2020, z 23. novembra 2020 rozhodol tak, že podľa § 319 odvolanie obvineného zamietol.

Obvinený N. B.Ď. podal proti uzneseniu odvolacieho súdu vlastnoručne napísané (č. l. 355 a nasl. spisu) dovolanie, v ktorom namietal najmä nevykonanie dôkazov sudkyňou JUDr. Volkaiovou a zamietnutie ním navrhovaných požiadaviek. Hodnotil konanie na okresnom a krajskom súde, s ktorým sa nestotožnil. Navrhol uznať ho nevinným, čo by preukázal aj prípadným detektorom lži. Súčasťou tohto podania bolo aj podanie „odvolanie“, v ktorom popisuje priebeh konania a zároveň jeho vyjadrenia k uvedenému priebehu, s čím súhlasil a s čím naopak nie. Ďalším podaním z 1. februára 2022 (č. l. 366-367 spisu) podal obvinený „Žiadosť Okresnému súdu Košice II o dovolanie na Najvyšší súd Slovenskej republiky“, v ktorom opätovne hodnotí vykonané dôkazy bez uvedenia dovolacích dôvodov. Následným podaním z 28. marca 2022, ktorým reagoval na výzvu Okresného súdu Košice II na odstránenie väd dovolania, zároveň on sám poukázal na určité nedostatky. V prípravnom konaní žiadal konfrontáciu s poškodeným Š. T., bolo mu to zamietnuté. Pri konfrontácii so svedkyňou W., tak tú videl prvýkrát. Bolo preukázané, že bol vyšetrovateľ u nej doma a priznané svedkyňou, súd to zamietol. Obvinený opätovne namietal odtlačky, rekonštrukciu svedkov, výšku peňazí. V ďalšej časti namietal rozhodnutie krajského súdu, ako aj obnovu konania. Požiadal, aby mu bola zrušená chránená osoba, nakoľko si odsedel 9 rokov, čo spáchal a nechce byť potrestaný za niečo, čo nespáchal. Obvinený napokon dodal, že nikoho neokradol, svedkyňa klame, ona mala prístup k poškodenému.

Prostredníctvom ustanoveného obhajcu JUDr. Ing. Petra Grendela, PhD. (opatrenie, sp. zn. 1T/37/2020, z 25. marca 2022, č. l. 379 spisu) obvinený N. B. podal dovolanie, ktoré bolo elektronicky doručené 24. apríla 2022, a to z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a § 374 ods. 3 Trestného poriadku, v ktorom uviedol nasledovné: „Dovolací dôvod podľa § 374 ods. 3 Trestného poriadku v spojení s § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je daný tým, že v konaní na prvostupňovom súde bolo zásadným spôsobom porušené moje právo na obhajobu, pričom také vytýkané pochybenie nebolo napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku. OČTK ani súd v rozpore s vyhladávacou zásadou a v rozpore s § 2 ods. 10 Trestného poriadku nevykonali žiadne úkony s cieľom zistiť skutočných páchatel'ov predmetného skutku. Vo vzťahu k výpovedi H. W. (ktorá ma ako jediná usvedčuje) som navrhoval previerku výpovede na mieste činu alebo rekonštrukciu činu, a to počas vyšetrovania, následne tiež pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu a napokon na hlavnom pojednávaní. Vo všetkých prípadoch bol tento návrh na doplnenie dokazovania zamietnutý, čím bolo zásadným spôsobom porušené moje právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 Ústavy SR a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a moje právo na obhajobu podľa § 2 ods. 9 Trestného poriadku a tomu zodpovedajúce povinnosti OČTK a súdu (vyjadrené pre OČTK napr. aj v § 2 ods. 10 Trestného poriadku alebo pre súd pri aplikácii výkladu argumentom a *minoris ad maius* napr. v § 2 ods. 11 Trestného poriadku). Uvedené pochybenia neboli napravené ani v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

OČTK v prípravnom konaní, ani prvoinštančný súd v konaní pred súdom nevykonali postupom podľa Trestného poriadku odber mojej vzorky DNA za účelom porovnania s DNA profilom zo získanej vzorky z miesta činu, pričom o takýto postup som opakovanne žiadal aj vo svojich výpovediach na hlavnom pojednávaní (viď. napr. zvukový záznam z hlavného pojednávania). Poškodený, ako aj svedkyňa H. W. zhodne uviedli, že páchatel' zvonil na zvonček na dverách bytu. OČTK zaistili upotrebitelné stopy DNA na zvončeku pri dverách poškodeného, pričom tieto neporovnali s mojou vzorkou DNA, ktorú som opakovane chcel dobrovoľne poskytnúť, aby som preukázal svoju nevinu, no toto mi to nebolo zo strany OČTK ani konajúcich súdov umožnené. Aj týmto bolo zásadným spôsobom porušené moje právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 Ústavy SR a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a

základných slobôd a moje právo na obhajobu podľa § 2 ods. 9 Trestného poriadku a tomu zodpovedajúce povinnosti OČTK a súdu (vyjadrené pre OČTK napr. aj v § 2 ods. 10 Trestného poriadku alebo pre súd pri aplikácii výkladu argumentom a minori ad maius napr. v § 2 ods. 11 Trestného poriadku), pričom také vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku. Uvedená pasivita OČTK a doposiaľ konajúcich súdov postupom v rozpore so základnými zásadami trestného konania. Uvedeným postupom príslušné OČTK a doposiaľ konajúce súdy zásadným spôsobom porušili moje právo na obhajobu a spravodlivý súdny proces.

Dovolací dôvod podľa § 374 ods. 3 Trestného poriadku v spojení s § 371 ods. 1, písm. c) Trestného poriadku spočívajúci v tom, že v konaní na prvostupňovom súde bolo zásadným spôsobom porušené moje právo na obhajobu, pričom také vytýkané pochybenie nebolo napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku, je naplnený aj ďalej uvedeným. Pri rozhodovaní o škode konajúci súd vychádzal len z výpovede samotného poškodeného, pričom táto nebola podložená inými dôkazmi (žiadne záznamy o úsporách, listiny preukazujúce existenciu a výber peňažných prostriedkov, ich získanie z iných právnych skutočností). Ak subjekt namieta vznik škody, potom sa musí hodnoverným a nespochybniteľným spôsobom preukázať vznik škody a následne súd po vykonanom dokazovaní musí ustáliť výšku škody. Výpoveď poškodeného nie je podložená dodatočnými dôkazmi a nemá žiadnu právnu preukaznú hodnotu. Prvoinštančný súd pochybil, keď ma zaviazal v rozhodnutí prvoinštančného súdu k náhrade škody, ktorej vznik ani výška neboli bez dôvodných pochybností preukázané a také vytýkané pochybenie nebolo napravené ani v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

Uplatnený dovolací dôvod podľa § 374 ods. 3 Trestného poriadku v spojení s § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku je daný tým, že rozhodnutie prvoinštančného súdu je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, pretože rozhodnutie prvoinštančného súdu je založené na nezákonných dôkazoch, pričom také vytýkané pochybenie nebolo napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku. Na hlavnom pojednávaní 2. septembra 2020 svedkyňa H. W. uviedla, že pred rekogníciou uskutočnenou v priestoroch OR PZ Košice, Odbor kriminálnej polície, prišiel do jej bytu poverený príslušník PZ s ďalšou nemenovanou osobou a uskutočnili prvotnú rekogníciu. O takto uskutočnenej prvotnej rekognícii však nebola spísaná žiadna zápisnica. Týmto konaním bolo hrubým spôsobom porušené ustanovenie § 58 ods. 1 Trestného poriadku. V rámci prvotnej rekognície podľa fotografií je potrebné poskytnúť v tom istom čase na nahliadnutie svedkovi viaceré fotografie s osobami obdobného vzhľadu. Nakoľko neexistuje žiadna zápisnica ani fotodokumentácia z priebehu prvotnej rekognície, vyvstávajú dôvodné pochybnosti, či osoby pri takej rekognícii použitých fotografiách boli vekovo a vzhľadovo podobné alebo účelovo odlišné od mojej osoby a či taká prvotná rekognícia bola uskutočnená procesne legálnym spôsobom (k tomu viď. napr. rozsudok NS SR, sp. zn. 2Tdo/1/2015). Svedkyňa H. W. uviedla, že jej bol na nahliadnutie poskytnutý album s fotografiami a hneď na prvej strane bola iba jediná fotografia, a to fotografia mojej osoby. K opakovanej rekognícii, z 21. januára 2019 uvádzam, že rekognícia je zo svojej povahy neopakovateľný úkon (viď rozsudok NS SR, sp. zn. 2Tdo/1/2015), preto nie je možné na túto opakovanú rekogníciu prihladať, a preto je táto opakovaná rekognícia nezákonným dôkazom. Dôkaz obstaraný v rozpore so zákonom prenáša svoju nezákonnosť a procesnú nepoužiteľnosť i na ďalší dôkaz, ktorý vychádza z nezákonne získaného dôkazu (viď rozsudok NS SR, sp. zn. 4Tz/9/2006). Svedkyňa H. W. na hlavnom pojednávaní 2. septembra 2020 vypovedala, že zo strany povereného príslušníka PZ jej bol na nahliadnutie sprístupnený záznam z priemyselnej kamery, ktorý mal zachytávať na O. U. podozrivého muža. O danej skutočnosti nie je vo vyšetrovacom spise žiadna zmienka. Zdôrazňujem, že takýmto spôsobom bol hrubo porušený zákon, konkrétne ust. § 58 ods. 1 Trestného poriadku. Opätovne vyvstávajú pochybnosti, kedy bol svedkyňa H. W. kamerový záznam ukázaný, za akým účelom jej bol sprístupnený, kto bol pri jeho prehratí prítomný, obsah konverzácie vyšetrovateľa a svedkyne. Keď bol svedkyňa H. W. záznam z priemyselnej kamery sprístupnený pred prvým jej výsluchom vo veci samej, mohol taký výsluch zásadne ovplyvniť, ako aj následnú opakovanú rekogníciu. Zdôrazňujem, že výpoveď svedkyne H. W. je jediným nepriamym dôkazom spolu s nezákonnou rekogníciou, ktoré ma usvedčujú, pričom presvedčenie svedkyne H. W. o tom, že som spáchal predmetný skutok, jej bolo vsugerované nesprávnym vyššie uvedeným postupom OČTK a rekognícia bola vykonaná nezákonne, keďže jej predchádzala ešte jedna rekognícia, o ktorej OČTK nespísali zápisnicu, čo potvrdila svedkyňa H. W. pri svojom výsluchu, preto sú výpoveď takej svedkyne a v konaní použitá opakovaná rekognícia nezákonnými dôkazmi, na ktorých je založené rozhodnutie prvoinštančného súdu, pričom také vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o

riadnom opravnom prostriedku.

Mám za to, že nie je žiaden zákonný priamy dôkaz ani ucelený kruh nepriamych dôkazov, ktoré by preukazovali moju vinu, pričom dôrazne popieram, že som spáchal predmetný skutok. Nezákonne vykonaná rekognícia, ako aj nesprávnym postupom OČTK ovplyvnená výpoveď svedkyne sú nezákonne získané dôkazy, a tieto samé o sebe nie sú spôsobilé pre uznanie mojej osoby vinnou z predmetného skutku, na ktorom som sa nijako nepodieľal. Dôkazná núdza nemôže byť pričítaná na moju ťarchu. Zásada náležitého zistenia skutkového stavu vyžaduje, aby súd oprel svoje rozhodnutie o vine a treste o jednoznačne zistené a bezpečne preukázané fakty a nie iba predpoklady. Tam, kde sa nedá bezpečne zistiť, ktorý variant skutkového riešenia zodpovedá skutočnosti, volí súd ten, ktorý je pre obvineného priaznivejší (R46/1963). Ak po vykonaní, zhodnotení všetkých dostupných dôkazov zostanú pochybnosti o niektorej skutkovej okolnosti, ktorá je dôležitá pre posúdenie zavinenia obvineného, nemožno rozhodnúť v jeho neprospech. To platí aj v prípadoch, v ktorých pri objasňovaní vecí došlo k nedostatkom, ktoré sa už odstrániť nedajú, hoci pri správnom postupe by mohli byť zistené okolnosti svedčiacie v neprospech obvineného (R65/1994-I). Výrok o vine môže byť založený iba na takých dôkazoch, ktoré celkom vylučujú pochybnosť, že sa skutok stal, ktorý je predmetom trestného stíhania, to platí tým skôr, keď vierohodnosť jediného svedka je pochybná (R14/1964). Poukazujem na rozhodnutie Ústavného súdu ČR, ktorý vo svojom náleze, sp. zn. III. US 3320/09, z 18. marca 2010, vyslovil porušenie práv sťažovateľa z dôvodu, že skutkový stav nebol zistený bez dôvodných pochybností. Moje práva boli obdobným spôsobom porušené".

Vzhľadom na vyššie uvedené obvinení navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil rozsudkom, že v neprospech obvineného boli porušené čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, § 2 ods. 1, ods. 9, ods. 10, ods. 11 Trestného poriadku, § 58 ods. 1 Trestného poriadku a súčasne s takým výrokom, aby zrušil uznesenie krajského súdu a chybné konanie, ktoré uzneseniu krajského súdu predchádzalo, a po zrušení uznesenia krajského súdu, aby zrušil aj rozhodnutie prvoinštančného súdu a ďalšie rozhodnutia obsahovo na také rozhodnutia nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a postupom podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku, aby prikázal súdu prvého stupňa vec v potrebnom rozsahu znovu prerokovať a rozhodnúť.

K podanému dovolaniu sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Košice II (č. l. 393-394 spisu), ktorý k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. g) uviedol v zásade nasledovné:

„...mám za to, že obvinený N. B. sa dopustil skutku tak, ako je uvedený vo výrokovej časti rozsudku Okresného súdu Košice II zo 16. septembra 2020, za ktorý bol právoplatne odsúdený. Súdom neboli porušené zásadným spôsobom práva obvineného na obhajobu a dôkazy vykonané na hlavnom pojednávaní boli vykonané zákonným spôsobom. Zároveň konštatujem, že po rozsiahlom dokazovaní zákonne vykonanom v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní bolo preukázané predovšetkým výsluchom svedka - poškodeného a výsluchom svedkyne H. W., ktorá po zákonne vykonanej rekognícii ako v prípravnom konaní,

tak aj na hlavnom pojednávaní jednoznačne opoznala obvineného. Z takto objektivizovaného skutkového stavu je zrejmé, že obvinený N. B. svojim protiprávnym konaním naplnil všetky znaky skutkovej podstaty zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a), ods. 4 písm. b), písm. f) Trestného zákona účinného v čase spáchania činu s poukazom na § 138 písm. f), § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona, s poukazom na § 127 ods. 3 Trestného zákona, za ktorý bol právoplatne odsúdený, po objektívnej stránke tým, že v W. na ul. O. U. XXX/X, 9. novembra 2018 v čase okolo 8.30 h, po zazvonení a vystupujúci ako pracovník Bytového podniku mesta Košice vstúpil do jednoizbového bytu Š. T. na X. poschodí, ktorému na chodbe bytu oznámil, že mu prišiel vrátiť preplatok za plyn, avšak potrebuje vydať z celej bankovky, na čo Š. T. šiel do obývacej izby a keď zo skrinky vybral kožený obal formátu A4, v ktorom mal uložené písomnosti, vkladnú knižku U., a. s., a hotovosť vo výške 4 000 EUR, obvinený sa ku nemu zo zadu naklonil a z ruky mu tento obal vytrhol a z bytu ušiel, čím takto poškodenému Š. T., nar. X. T. XXXX, trvale bytom ul. O. U. XXX/X, XXX XX W., spôsobil škodu vo výške 4 000 EUR. Po stránke subjektívnej naplnil skutkovú podstatu zločinu, ktorý sa mu kladie za vinu formou priameho úmyslu podľa § 15 písm. a) Trestného zákona. Na záver poznamenávam, že obvinený neuvádza žiadne skutočnosti, na základe ktorých by bolo potrebné modifikovať dovolaním

napadnuté právoplatné rozhodnutia súdov".

Na podklade vyššie uvedeného prokurátor navrhol, aby dovolací súd z dôvodov uvedených v § 382 písm. c) Trestného poriadku predmetné dovolanie odmietol.

Po prijatí dovolania Najvyšším súdom Slovenskej republiky boli postúpené alebo priamo podané podania obvineným N. B., a to konkrétne z 13. októbra 2022, 24. októbra 2022, 10. januára 2023, 26. januára 2023, 13. februára 2023, 18. septembra 2023, 11. decembra 2023 a 14. februára 2024. Uvedenými podaniami menovaný v podstate opätovne poukázal na nezákonnosť dôkazov a dovoľával sa opakovane vykonania detektoru lži na jeho osobe.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku a § 566 ods. 3 Trestného poriadku], osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na príslušnom súde (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a tiež, že obvinený pred jeho podaním využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku). Najvyšší súd po splnení vyššie vymedzenej formálnej prieskumnej povinnosti zistil, že dovolanie obvineného je treba odmietnuť ako nedôvodné podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, nakoľko je zjavné, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 a nasl. Trestného poriadku.

Pokiaľ ide o ustanovenie § 374 ods. 3 Trestného poriadku, nemožno ho uplatňovať ako samostatný dôvod dovolania. Uvedené ustanovenie len v nadväznosti na ustanovenia § 369 Trestného poriadku a § 372 ods. 1 Trestného poriadku vyjadruje okolnosť, že aj keď sa z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku dovolaním napáda vždy rozhodnutie súdu druhého stupňa (okrem dovolania podaného ministrom spravodlivosti), možno dovolaním namietať aj chyby konania súdu prvého stupňa, ak vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku (sťažnosti alebo odvolaní). Ak dovolateľ namieta chybu konania na súde prvého stupňa, musí táto chyba zodpovedať niektorému z dôvodov dovolania uvedenému v § 371 Trestného poriadku, a takto musí byť aj v dovolaní označená (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) [k tomu uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 2Tdo/73/2012, z 18. decembra 2012, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 47/2014]. V danom prípade táto podmienka splnená nebola.

Najvyšší súd poznamenáva, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zjavné, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych, procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku, pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie odvolanie".

Čo sa týka viazanosti dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku, k tomu treba poznamenať, že táto sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich

hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Zjednodušene povedané, podstatné sú vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Trestného poriadku.

Z toho vyplýva, že v prípade, ak chybám vytýkaným v dovolaní v zmysle § 374 ods. 1 Trestného poriadku nezodpovedá dovolateľom označený dôvod dovolania podľa § 371 Trestného poriadku a ani iný dôvod dovolania, uvedený v tomto ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnomu dôvodu dovolania označenému dovolateľom v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku.

Ak ale dovolací súd zistí chybu rozhodnutia alebo konania, vecne špecifikovanú dovolateľom podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku, ktorej pri jej správnej právnej (procesnej) kvalifikácii zodpovedá iný právne uplatniteľný dôvod dovolania, než ktorý dovolateľ uviedol v dovolaní v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku, dovolací súd dovolaniu vyhovie postupom podľa § 386 a nasledujúcich ustanovení Trestného poriadku a zistenú chybu vo výroku svojho rozsudku podradí pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu (uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 2Tdo/30/2011, zo 16. augusta 2011, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 120/2012).

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku - zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu:

Právo na obhajobu v zmysle tohto dovolacieho dôvodu možno chápať ako vytvorenie podmienok na plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého práva na obhajobu. Právo na obhajobu, garantované čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj čl. 50 ods. 3 ústavy, sa pritom premietlo do viacerých ustanovení Trestného poriadku, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva na obhajobu obvineného v rôznych štádiách trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z čiastkových práv, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví v postavení obvineného v trestnom konaní, samo o sebe nezakladá dovolací dôvod. Zásadným porušením práva na obhajobu je možné chápať predovšetkým porušenie ustanovení o povinnej obhajobe, teda prípad, ak obvinený po určitú časť trestného konania nemal obhajcu napriek tomu, že ho obligatórne mal mať. Také porušenie musí mať, vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu, podstatný vplyv na výsledok konania, teda na rozhodnutie vo veci samej.

Ako vyplýva z judikatúry, za porušenie práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu urobený v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, a nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (R 7/2011). Ak obvinený v rámci práva na obhajobu navrhuje dôkazy, potom povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní a súdu je zaoberať sa každým takýmto návrhom a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím o návrhu rozhodnúť, a to vyhovieť mu, alebo ho odmietnuť.

Po oboznámení sa so spisovým materiálom dovolací súd nezistil také skutočnosti, ktoré by mali za následok porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom obvineného N. B. tak, ako to má na zreteli dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. V rámci uvedeného dovolacieho dôvodu obvinený namietal predovšetkým nezákonnosť dôkazov, nevykonanie ním navrhovaných

dôkazov. Dovolací súd poznamenáva, že okresný súd sa s vykonanými dôkazmi podrobne vysporiadal v odôvodnení jeho rozsudku (strany 6 až 11 predmetného rozsudku), čo následne potvrdil aj odvolací súd, ktorý sám veľmi podrobne rozoberal vykonané dokazovanie (strany 4 až 7 predmetného uznesenia). Obvinený preto v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch stupňov dostal v potrebnom rozsahu odpovede na všetky podstatné okolnosti daného prípadu a tiež na svoje obhajobné saj odvolacie námietky.

Z uvedeného vyplýva, že v trestnej veci obvineného nemožno dospieť k záveru o tom, že by bol naplnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, a preto dovoláciu argumentáciu obvineného najvyšší súd odmietol ako zjavne nedôvodnú.

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom, musí byť z obsahu spisu zrejmá a porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku.

Z uvedeného logicky vyplýva záver, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku len vtedy, ak má, resp. mal negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukázu takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, a to aj so zreteľom na to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d) Dohovoru by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere („solely or to a decisive extent“) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom, čo sa v predmetnej veci nestalo (Mariana Marinescu v. Rumunsko - rozsudok ESĽP z 2. februára 2010, Emen v. Turecko - rozsudok ESĽP z 26. januára 2010, Van Mechelen a ďalší v. Holandsko - rozsudok ESĽP z 23. apríla 1997, Visser v. Holandsko - rozsudok ESĽP zo 14. februára 2002, Al-Khawaja a Tahery v. Spojené kráľovstvo - rozsudok ESĽP z 15. decembra 2011 a ďalšie).

V rámci dovolaní iniciovaného prieskumom odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže najvyšší súd preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku), či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania, najvyšší súd nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

Najvyšší súd dopĺňa, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku - „rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom“ a jeho zrkadlové znenie - „rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré boli súdom vykonané nezákonným spôsobom“, nemožno vykladať v rozpore s jeho logickým i materiálnym významom a účelom (je založené na dôkazoch) tak, že pôjde o prípady, keď súd dôkaz nevykonával. Súdom nie je povinný vykonať dôkazy, ktoré strany nenavrhli a tiež nemusí vykonať ani tie dôkazy, ktoré strany síce navrhli, ale súd ich nepovažuje za rozhodné a dôležité pre spravodlivé rozhodnutie (§ 272 ods. 3 Trestného poriadku, § 2 ods. 10 Trestného poriadku, § 2 ods. 11 Trestného poriadku) a napokon súd nemusí vykonať ani tie dôkazy, ktoré strany síce navrhli, ale „neskoro“ (§ 240 ods. 3 druhá veta Trestného poriadku), alebo neprejavili reálnu snahu o ich vykonanie (§ 240 ods. 4 tretia veta Trestného poriadku).

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže byť naplnený len vtedy, ak súd

vykonával dôkazy nezákonným spôsobom, tzn. že pri ich vykonávaní (ale aj získaní v prípravnom konaní) bol porušený zákon. Preto platí, že nevykonanie dôkazu súdom, nie je možné považovať za okolnosť odôvodňujúcu existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, nakoľko iba opačný postup súdu - vykonanie dôkazu nezákonným spôsobom môže naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

Nevykonanie (arbitrárne), pre spravodlivé rozhodnutie známeho a dôležitého, významného či rozhodného dôkazu súdom, môže však byť dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, pretože posúdenie rozsahu (ne)vykonaných dôkazov je otázkou skutkovou a nie právnou. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. S ohľadom na to nemôže argumentácia dovolateľa, ktorým nie je minister spravodlivosti, o nevykonaní navrhnutého dôkazu súdom (o odmietnutí vykonania ktorého bolo rozhodnuté podľa § 272 ods. 3 Trestného poriadku a rozhodnutie o tom bolo riadne odôvodnené minimálne v rozsudku v zmysle § 168 ods. 1 druhá veta Trestného poriadku) zodpovedať dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c), resp. písm. g) Trestného poriadku.

Vyslovený záver v plnom rozsahu zodpovedá doterajšej aplikačnej praxi a judikatúre Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o nemožnosti preskúmavania správnosti a úplnosti skutkových zistení súdmi v pôvodnom konaní, s výnimkou prieskumu ich rozhodnutí uvedeným spôsobom z podnetu dovolania podaného ministrom spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku.

Pokiaľ tak neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdmi v pôvodnom konaní dovolací súd nemôže preskúmať v rámci dovolateľom (obvineným alebo generálnym prokurátorom) uplatneného dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, nemožno takéto „skutkové“ preskúmanie rozhodnutí súdov v pôvodnom konaní dosiahnuť (a vo svojej podstate obchádzať) prostredníctvom uplatnenia dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c), resp. písm. g) Trestného poriadku, konkrétne uplatnením dovolacej námietky spočívajúcej v tom, že v pôvodnom konaní nebol vykonaný konkrétny dôkaz, ktorý však podľa subjektívneho hodnotenia dovolateľa vzhľadom na jeho význam (dôležitosť) vykonaný byť mal.

Posúdenie dôležitosti (významu) konkrétného dôkazu totiž nie je možné bez komplexného vyhodnotenia dôkazného stavu na podklade rozsahu a kvality procesu dokazovania vykonaného súdmi v pôvodnom konaní, ktorého výsledkom je nimi zistený skutkový stav, v konečnom dôsledku odzrkadlený v tzv. skutkovej vete výroku o vine obvineného.

Záver o dôležitosti (významu) takého dôkazu preto logicky nie je možný bez primárneho posúdenia otázky náležite zisteného skutkového stavu v zmysle § 2 ods. 10 Trestného poriadku, ktorý je zase výsledkom procesu hodnotenia dôkazov podľa kritérií upravených v § 2 ods. 12 Trestného poriadku, z ktorého obsahu je navyše nepochybné, že žiadny dôkaz v trestnom konaní nemožno posudzovať izolovane od iných, v danej veci zabezpečených, resp. vykonaných dôkazov.

Vyššie uvedený záver tak zohľadňuje systematickú prepojenosť jednotlivých dovolacích dôvodov upravených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku, ich vzájomné vzťahy a obsahovú nadväznosť, v posudzovanom prípade medzi dovolacími dôvodmi upravenými v tomto ustanovení pod písmenami c) a i) a na vetu za bodkočiarkou v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku logicky nadväzujúci ako jediný možný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku.

Obvinený vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku argumentoval vecne, nie však relevantne, predovšetkým tým, že namietal vykonanie rekognície pri hodnotení dôkazov. K uvedenému sa podrobne vyjadril súd prvého stupňa vo svojom rozsudku, kde uviedol: „Súd pri hodnotení dôkazov neprihliadol na vykonanú rekogníciu z dôvodu, že výpoveď svedkyne H. W. ohľadom spôsobu vykonania daného úkonu vyvolala pochybnosti o zákonnosti zvoleného postupu. Svedkyňa H. W. na hlavnom pojednávaní k spôsobu vykonania rekognície

vypovedala, že po jej prvej výpovedi z 27. decembra 2018 pred vznesením obvinenia, v ktorej opísala páchatel'a a okolnosti skutku, boli u nej doma príslušníci PZ, ktorý jej poskytli album s mnohými fotkami, kde na jednej z nich opoznala páchatel'a skutku. O tomto úkone však nebola spísaná zápisnica. Následne bola vykonaná rekognícia 21. januára 2019 na Okresnom riaditeľstve PZ, o čom svedčí zápisnica na č. l. 127. K postupu vyšetrovateľa PZ pri rekognícii je potrebné uviesť, že kritéria upravené v ust. § 126 ods. 1 Trestného poriadku neboli dodržané a zápisnica vykazuje nedostatky, ako je zrejmé z obsahu zápisnice, v ktorej absentuje opísanie osoby, ktorej totožnosť sa má úkonom zistiť. Pochybnosti o zákonnosti vyvoláva aj svedkyňou opísaný postup, kedy pred vykonaním rekognície, o priebehu ktorej bola spísaná zápisnica, bola realizovaná rekognícia u nej doma, o priebehu ktorej však nebola riadne spísaná zápisnica. Svedkyňa vypovedala, že jej bol predložený album s mnohým fotkami, medzi ktorými opoznala páchatel'a bez toho, aby vyšetrovateľ do tohto procesu akokoľvek zasahoval. Zvolenému postupu je však potrebné vyčítať, že o úkone nebola spísaná zápisnica. Vzhľadom na povahu rekognície, ktorá je v podstate neopakovateľným procesným úkonom, nesmie byť osoba, ktorá má byť spoznávaná, ukázaná stotožňujúcej osobe. Ak by tento postup nebol dodržaný, môžu byť výsledky uvedeného procesného úkonu spochybnené tak, že stratí svoj dôkazný význam (R 54/1990). Následne vykonaná rekognícia tak podľa názoru súdu nemá dôkaznú relevanciu a nie je možné na ňu pri hodnotení vykonaných dôkazov prihliadať. Svedkyni nebol priamo ukázaný páchatel' skutku, sama označila páchatel'a, v danom prípade však súd prísne posudzuje kritéria zákonnosti jednotlivých dôkazných prostriedkov vzhľadom aj na druh a výšku trestu, ktorý obžalovanému hrozil".

Pokiaľ ide o túto skutočnosť, ku nej sa už skôr vyjadrili tak súd prvého stupňa a odvolací súd sa s uvedeným tvrdením plne stotožnil a odkázal naň. Zvolený postup bol v plnom rozsahu zákonný a najvyšší súd sa s argumentáciou súdov stotožňuje. Najvyšší súd pokladá za neakceptovateľnú požiadavku, aby v prípravnom konaní nezákonne vykonaná rekognícia, na ktorú súdy v rozhodovacej činnosti vôbec neprihliadali, znamenala anulovanie zákonne vykonaného dokazovania v konaní pred súdom.

Podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav vecí, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 11 prvej vety Trestného poriadku súd môže vykonať aj dôkazy, ktoré strany nenavrhl.

Podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Čo sa ešte týka namietanej výšky spôsobenej škody, k tomu dovolací súd rovnako ako krajský súd uvádza, že nárok na náhradu škody bol riadne a včas uplatnený a bol objektivizovaný výpoveďou poškodeného. Výpoveď poškodeného ako celok bola vyhodnotená ako konzistentná a pravdivá. Preukázateľne poškodený vypovedal aj o odcudzení vkladnej knižky, o ktorej existencii niet žiadnych pochybností, keďže súčasťou spisového materiálu je žiadosť o umorenie tejto vkladnej knižky, vrátane oznámenia o začatí umorovacieho konania. Preto nie je dôvod na pochybnosť o výške nároku spôsobenej škody, resp. odcudzených finančných prostriedkov.

Najvyšší súd preto môže len [s odkazom na znenie § 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Trestného poriadku] pre úplnosť poznamenať, že v predmetnej trestnej veci boli v konaní pred súdom dôkazy vykonané zákonným spôsobom a následne tomu zodpovedajúc v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku aj náležite vyhodnotené.

S poukazom na uvedené najvyšší súd nezistil naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

Na záver je nevyhnutné zdôrazniť, že na pochybenia, na ktoré dovolateľ v písomnom dovolaní podanom prostredníctvom obhajcu nepoukázal, najvyšší súd neprihliadal, a to bez ohľadu na to, že by s poukazom na § 371 ods. 5 Trestného poriadku dôvody podľa ods. 1 písm. i) zásadne neovplyvnili postavenie obvineného.

Vzhľadom na to, že najvyšší súd s poukazom na vyššie konštatované nezistil naplnenie dôvodov dovolania namietaných obvineným, rozhodol v konečnom dôsledku tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.